

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**КВІЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА: ЕТАПИ
ВИКОНАННЯ, СТРУКТУРА, ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ,
НОРМИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ**

Методичні рекомендації
для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Рецензенти:

Т. В. Давидюк – доктор економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

О. А. Іванова – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та права Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 16.12.21 р.)*

К 32 **Кваліфікаційна робота магістра: етапи виконання, структура, правила оформлення, норми бібліографічного опису: методичні рекомендації для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» другого (магістерського) рівня вищої освіти / уклад. В. В. Резніков, Н. І. Данько, О. Б. Жихор. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 48 с.**

Видання містить основні вимоги до написання, оформлення та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа». Детально висвітлено процедуру вибору теми дослідження, особливості роботи з науковою літературою, змістовне наповнення кожного з розділів диплома. Наведено приклади оформлення різних елементів роботи.

УДК 338.4

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2022

© Резніков В. В., Данько Н. І., Жихор О. Б., уклад., 2022

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2022

Навчальне видання

Резніков Валерій Володимирович
Данько Наталя Іванівна
Жихор Олена Борисівна

**Кваліфікаційна робота магістра: етапи виконання,
структура, правила оформлення, норми бібліографічного опису**

Методичні рекомендації для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Коректор *О. В. Анцибора*
Комп'ютерне верстання *В. В. Савінкова*
Макет обкладинки *І. М. Дончик*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,96. Наклад 50 пр. Зам. № 329/21.

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна
Тел. 705-24-32

ЗМІСТ

1. Мета, завдання, етапи кваліфікаційної роботи магістра	4
1.1. Мета та завдання кваліфікаційної роботи магістра.....	4
1.2. Етапи та послідовність виконання кваліфікаційної роботи магістра	6
1.3. Вибір теми кваліфікаційної роботи магістра	6
1.4. Обґрунтування актуальності теми, формулювання мети й завдань кваліфікаційної роботи магістра	8
1.5. Визначення об'єкта й предмета дослідження.....	11
2. Розробка плану, робота над рукописом, вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи магістра	12
2.1. Розробка плану виконання кваліфікаційної роботи магістра	12
2.2. Робота над рукописом.....	12
2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи магістра.....	16
2.4. Робота з бібліографічними джерелами	21
3. Захист та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра.....	21
3.1. Захист кваліфікаційної роботи магістра	24
3.2. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра	26
3.3. Перевірка кваліфікаційної роботи магістра на наявність запозичень	27
Додатки.....	28
Додаток А. Форма листа-замовлення підприємства (організації) на виконання теми дипломної магістерської роботи	28
Додаток Б. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт магістра	29
Додаток В. Форма заявки на затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра	32
Додаток Г. Форма завдання на виконання кваліфікаційної роботи магістра.....	33
Додаток Д. Зразок титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра	34
Додаток Е. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи магістра	35
Додаток Ж. Приклад оформлення реферату.....	36
Додаток И. Форма відгуку наукового керівника.....	39
Додаток К. Форма зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра	41
Додаток Л. Приклад оформлення таблиці та ілюстрації	42
Додаток М. Приклади оформлення списку використаних джерел з ГОСТУ	43
Додаток Н. Зразок титульної сторінки графічного матеріалу до кваліфікаційної роботи магістра.....	47
Додаток П. Приклад структурної схеми кваліфікаційної роботи магістра ..	48

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ЕТАПИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

1.1. Мета та завдання кваліфікаційної роботи магістра

Підготовка магістрів за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» відбувається згідно із Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та стандартом вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОНУ № 26 від 05.01.2021 року.

Завданням методичних рекомендацій є викладення основних положень та вимог щодо змісту кваліфікаційної роботи магістра, організації виконання, її оформлення, підготовки до захисту, порядку захисту й оцінювання.

Виконання кваліфікаційної роботи магістра є завершальним етапом процесу підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти – магістр. У ході виконання роботи здобувач повинен продемонструвати не тільки теоретичні знання, а й уміння застосовувати їх у науково-дослідній роботі, для виконання практичних завдань, актуальних для підприємств готельно-ресторанного бізнесу, що є базою практики.

Кваліфікаційна робота магістра – це самостійна науково-дослідна кваліфікаційна робота, що поєднує результати теоретичної та практичної підготовки у межах нормативної підготовки фахівців рівня вищої освіти – магістр та є формою контролю загальних та спеціальних (фахових) компетенцій, здобутих здобувачем у процесі навчання для виконання професійних обов'язків, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки.

Кваліфікаційна робота магістра є теоретико-прикладним дослідженням, виконання якого передбачає глибоке осмислення актуальних організаційно-управлінських або соціально-економічних проблем, а також обґрунтування та реалізацію заходів щодо їх часткового або повного вирішення на базі ретельного аналізу діяльності конкретного підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

Основна мета виконання кваліфікаційної роботи магістра – систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань та їх застосування для вирішення науково-прикладних завдань залежно від теми роботи.

Завданнями виконання кваліфікаційної роботи магістра є:

- систематизація та поглиблення теоретичних знань для вирішення практичних завдань;
- формулювання та дослідження конкретної прикладної проблеми, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та потребує розробки пропозицій для її вирішення;
- самостійне опрацювання і узагальнення теоретичного матеріалу при роботі з літературою;

- наукове обґрунтування методів дослідження і способів виконання поставлених завдань;
- застосування на практиці обраних методів аналізу діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, уміння узагальнювати отримані результати, формувати конкретні обґрунтовані висновки, розробляти дієві рекомендації щодо удосконалення роботи підприємств;
- проведення економічних прогнозів в умовах невизначеності й ризику;
- закріплення здобувачем знань про методи проведення наукових досліджень та організаційно-економічний механізм управління суб'єктами виставкового бізнесу;
- моделювання внутрішніх і зовнішніх зв'язків між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного науково-прикладного завдання;
- придбання навичок застосування прикладних програм у виставковому бізнесі;
- формулювання висновків, рекомендацій і пропозицій на основі результатів наукових досліджень.

Кваліфікаційна робота магістра виконується на основі поглибленого вивчення та творчого критичного осмислення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, чинного законодавства України та міжнародних законодавчих актів, передового досвіду з вирішення обраної проблеми, у тому числі – закордонного, а також результатів аналізу даних, отриманих здобувачем під час власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення завдань магістерської роботи.

Кваліфікаційна робота магістра – це випускна кваліфікаційна наукова робота, що логічно відображає порядок та результати розробки обраної теми. Вона повинна відповідати сучасному рівню розвитку науки, а її тема має бути актуальною.

При виконанні кваліфікаційної роботи необхідно враховувати такі **загальні моменти**:

- написання кваліфікаційної роботи є обов'язковим для всіх студентів;
- здобувачі виконують роботу самостійно;
- вільний вибір теми дослідження;
- індивідуальність консультування науковим керівником кожного студента за темою дипломної магістерської роботи;
- здобувач несе особисту відповідальність за своєчасність і якість виконання дипломної роботи.

На підставі проведеного у кваліфікаційній роботі магістра аналізу здобувач повинен сформулювати обґрунтовані висновки і рекомендації щодо науково-прикладної проблеми об'єкта дослідження, а також довести ефективність запропонованих заходів.

Кожний студент повинен добре володіти матеріалом дипломної магістерської роботи, вміти лаконічно й чітко викладати основні її положення членам державної екзаменаційної комісії.

1.2. Етапи та послідовність виконання кваліфікаційної роботи магістра

До кваліфікаційної роботи магістра як до завершального етапу процесу навчання студента, на основі якого визначається його кваліфікація, ставляться високі вимоги.

Кваліфікаційна робота магістра виконується з метою публічного захисту, тому її автор повинен продемонструвати своє уміння вести науковий пошук і вирішувати конкретні практичні завдання.

Кваліфікаційна робота містить як вихідні положення наукового дослідження, так і послідовність роботи та отриманий результат. При цьому наводиться аналіз фактів, розглядаються типові ситуації, обговорюються альтернативи та причини вибору того чи іншого рішення.

Кваліфікаційна робота повинна відображати декілька концепцій чи точок зору з обраної студентом проблеми і має містити точку зору автора щодо проблем, які аналізуються.

Для аналізу інформації та обґрунтування власних результатів бажано використовувати математичні та статистичні методи, комп'ютерні програми тощо. Матеріал має викладатися логічно і послідовно. Неприпустимим є наведення прикладів без їх аналізу. При викладенні матеріалу висновки повинні бути аргументовані, а дані ретельно перевірені.

Зміст кваліфікаційної роботи магістра потрібно викладати стисло, не перевантажувати текст описом, уникати повторень і не відволікатися від основної теми. Виконання кваліфікаційної магістерської роботи має здійснюватися в декілька етапів:

- 1) вибір теми дослідження та обґрунтування її актуальності;
- 2) постановка мети й конкретних завдань дослідження;
- 3) визначення об'єкта та предмета дослідження;
- 4) вибір методів (методики) дослідження;
- 5) опис процесу дослідження;
- 6) обговорення результатів дослідження;
- 7) формулювання висновків і оцінка отриманих результатів.

1.3. Вибір теми кваліфікаційної роботи магістра

Здобувач **самостійно здійснює вибір** теми кваліфікаційної роботи магістра. Велике значення має обґрунтований вибір теми.

Тематика кваліфікаційних робіт магістра має орієнтовний характер, може уточнюватися з урахуванням змін науки та практики, наукових інтересів здобувача-магістранта. Бажано, щоб тема була погоджена з керівництвом підприємства, на базі якого буде виконуватися дипломна робота. У такому випадку до вищого навчального закладу подається **лист-замовлення на виконання теми** кваліфікаційної роботи магістра (додаток А).

Вибір теми дослідження – перший і дуже відповідальний крок у науковій роботі. Тема роботи повинна містити предмет дослідження, вона визначається на початку магістерської підготовки та погоджується з науковим керівником. Здобувач може обрати тему із запропонованого переліку (див. додаток Б за спеціальностями) чи внести свої пропозиції, враховуючи результати роботи на здобуття рівня «бакалавр», досвід виступів на наукових конференціях тощо.

Здобувач, який починає виконання кваліфікаційної роботи магістра, повинен критично оцінити рівень своїх знань і навичок, враховуючи власні наукові інтереси. Треба мати на увазі, що роботи на «широкі» теми, де нібито відразу зрозуміло, як розкрити тему, часто бувають поверховими, несамостійними. Натомість «вузька» тема опрацьовується глибше та детальніше.

При виборі теми дослідження доцільно керуватися різними мотивами: обізнаністю з проблематики, актуальністю теми; своїм майбутнім фахом і рівнем підготовки; наявністю теоретичної бази; можливістю отримання при впровадженні ефективних соціальних, технологічних, економічних чи екологічних результатів; науковими інтересами тощо.

При виборі теми потрібно уникати її повторення двома чи більше виконавцями. Дублювання можливе лише у виняткових випадках, коли необхідно забезпечити вирішення певних наукових і практичних завдань. Автори подібних тем мають уточнити основні аспекти своєї роботи, застосовувати різні підходи та принципи для розв'язання поставлених завдань, а зміст теоретико-методичного, розрахунково-аналітичного та проектно-рекомендаційного розділів їх робіт має суттєво відрізнятися.

Вибір напряму магістерського дослідження завершується формулюванням назви теми. Назва теми кваліфікаційної роботи магістра повинна бути лаконічною, відповідати обраній спеціальності та суті наукової проблеми, що досліджується.

Отже, доцільно обирати конкретну тему, щоб була можливість її комплексного розкриття. Обрати тему допомагає ознайомлення з новими результатами досліджень у суміжних галузях науки, оцінка методів дослідження, застосування нових фактів, що виявлені магістрантом, нових методів для вирішення відомих проблем і таке інше. Обираючи тему, необхідно ознайомитися з аналітичними оглядами та статтями у спеціалізованій періодичній літературі, новими статистичними даними, прокон-

сультуватися зі спеціалістами-практиками у даній галузі та врахувати рекомендації наукового керівника.

Науковий керівник допомагає дати оцінку варіантам рішень, але остаточний їх вибір – завдання магістранта, який відповідає за обґрунтованість отриманих результатів та їх достовірність.

Обравши тему кваліфікаційної роботи магістра, здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи (додаток В). Заява розглядається на засіданні кафедри. На основі заяв формується наказ по Університету про затвердження тем кваліфікаційних робіт та наукових керівників.

Після затвердження теми науковий керівник спільно зі здобувачем розробляє **завдання на виконання кваліфікаційної роботи магістра**, в якому вказуються тема роботи, її зміст та послідовність виконання у вигляді графіка представлення окремих розділів на розгляд наукового керівника (додаток Г).

В ході виконання кваліфікаційної роботи магістра здобувач консультується з науковим керівником згідно із затвердженим графіком. Науковий керівник контролює дотримання календарного плану підготовки кваліфікаційної роботи і інформує завідувача кафедри про результати виконання кваліфікаційної роботи у разі необхідності.

1.4. Обґрунтування актуальності теми, формулювання мети й завдань кваліфікаційної роботи магістра

Початковим етапом дослідження є *обґрунтування актуальності теми*. Наукове дослідження проводиться для того, щоб знайти вирішення проблеми. Тому правильне визначення проблеми, її чітке формулювання мають важливе значення – вони задають напрямок наукового пошуку. При обґрунтуванні актуальності теми кваліфікаційної роботи магістра, перш за все, роботу слід пов'язати із загальними дослідженнями у обраній сфері. Зазвичай тут говорять про те, що йде розвиток відповідної галузі: *розгорнулася широка робота, набуває першочергового значення, помітно (значно) зріс (посилився, пожвавився) інтерес (увага), спостерігається пожвавлення (повороту) інтересу, значну увагу приділяють, особливу увагу привертають, все ширше розвивається вчення, послідовно обстоюється ідея, характеризується посиленою увагою, однією з найважливіших проблем є тощо*. Для цього студентові необхідно опрацювати відповідну фахову літературу.

Далі, як правило, йдеться про те, що назріли умови для виконання дослідження з обраної студентом теми. Тут коротко перераховують основні здобутки вітчизняного і зарубіжного досвіду в обраній галузі, називаючи при цьому прізвища відомих науковців в алфавітному або хронологічному порядку. Нерідко у цій частині надається коротка, але влучна характе-

ристика окремих вагомих праць, які є значним здобутком у даній галузі науки і відкрили нові перспективи її розвитку.

Після цього із загальної проблематики тієї галузі, про яку йде мова, виокремлюється проблема, яку досліджує здобувач, і говориться про те, *що* тут ще не зроблено. Ця частина тексту, як правило, подається з нового абзацу й розпочинається словами *але, однак, проте, разом з тим* тощо, оскільки зміст цієї частини деякою мірою протиставляється сказаному вище – після певної кількості слів майже обов'язково йтиме заперечна частка (префікс) **не (не-)** (назвемо цю частину **заперечною**): *до цього часу (поки що) не була (не стала) предметом дослідження (ще не досліджена), немає спеціальних (узагальнюючих) праць, певне коло питань ще не (досі не було, не знайшло) належного висвітлення, залишається низка нерозв'язаних питань, досі немає синтезуючої (узагальнюючої) праці, немає єдиного погляду, коло питань залишаються не вивченими (не розробленими), недостатній рівень опрацювання проблеми, характеризується неоднозначністю наукової інтерпретації і т. ін.* Зважте на те, що протиставлення цієї частини тексту попередній може передаватися й без заперечної частки **не**: *(однак, проте, але) дана проблема висвітлена фрагментарно, є однією з найменш досліджених, увагу вчених привертали лише окремі часткові питання, присвячені лише окремі статті, є лише окремі часткові питання, залишилися поза увагою, багато питань залишаються дискусійними, потребує глибокого й детального вивчення, назріла потреба виділити й описати, відкритою залишається проблема, залишається важливим об'єктом наукового вивчення, вимагає всебічного вивчення (опрацювання), на кожному етапі наукового пізнання з'являються нові аспекти дослідження* тощо.

У багатьох роботах обґрунтування на цьому не завершується, після згаданих компонентів обґрунтування часто коротко інформують про важливість очікуваних результатів: *дослідження надасть можливість виявити особливості (закономірності, тенденції), розкрити й поглибити уявлення; допоможе розкрити сутність; сприятиме розкриттю природи; дозволить з'ясувати глибинні процеси; дозволить з достатньою достовірністю вивчити (дослідити); надасть змогу виявити* тощо. Зверніть увагу на те, що опорні дієслова тут стоять, як правило, у майбутньому часі. Не слід захоплюватися детальною розповіддю про перспективи чи значення вашої роботи, вам ще належить сформулювати її мету й завдання, вказати на теоретичне й практичне значення результатів.

Після обґрунтування актуальності теми наукової роботи слід переходити до *формулювання мети дослідження та завдань*, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Мета роботи – це сукупний кінцевий її результат, якого ми хочемо досягти. Але мета досягається поетапним виконанням певних завдань. Слід підкреслити, що завдання у процесі їх виконання можуть розши-

рюватися й уточнюватися. У наукових працях кожна думка формулюється дуже ретельно, щоб вона звучала однозначно й точно.

У науковій роботі є своя специфіка у формулюванні мети й завдань. Ключовими словами у формулюванні мети виступають або дієслова у неозначеній формі (*дослідити, описати, здійснити, вивчити, розкрити* і т. ін.), або відповідні віддієслівні іменники (*дослідження, опис* тощо). Оскільки мета – це поняття ширше, ніж завдання, тут часто вживаються означення *комплексний, всебічний* (*комплексне дослідження, всебічне вивчення*). Намагайтеся формулювати мету якомога компактніше, бажано, щоб у ній була присутня головна думка, а при визначенні завдань не доводилося іншими словами повторювати вже сказане – мету. Наведемо приклад вдалого формулювання мети: *«визначити ефективність інвестиційного проекту відкриття готелю «Мрія» та сформулювати основні напрями його стратегічного розвитку»*.

Завдання потрібно не лише правильно й чітко сформулювати, а й поставити їх у певному порядку, так, щоб перед читачем розгорталася програма дій науковця. Спостереження показують, що у дослідженнях зазвичай ставляться завдання, які можна поділити на чотири групи. *Перша група завдань* може бути пов'язана з розглядом стану досліджуваної проблеми у теорії і практиці, виробленні теоретичних засад дослідження. *Друга група завдань* спрямована на більш чітке окреслення предмета й об'єкта вивчення. Завдання *третьої групи* (їх, як правило, кілька) мають у більшості випадків процесуальний характер – це безпосередній аналіз досліджуваного підприємства та статистичних даних щодо динаміки його розвитку, а також динаміки розвитку галузі, у якій працює підприємство – об'єкт дослідження. Завдання *четвертої групи* – узагальнювального, підсумкового типу. Розглянемо ці завдання детальніше.

Будь-яка наукова робота починається з вивчення наукової літератури з проблеми – це питання техніки роботи. Тому не варто формулювати перше завдання, як це інколи буває, так: *вивчити й проаналізувати літературу з проблеми* (називається проблема). Наукове дослідження може починатися з аналізу різних теорій, на базі чого будується власне розуміння предмета дослідження, концепція роботи. Цілком сприйнятливий вигляд мають завдання, що починаються словами *розробити (обґрунтувати) теоретичні засади* (вказується чого), *з'ясувати статус* (*категоріальних понять*), *визначити поняття* (називається об'єкт), *визначити природу* (називаються економічні явища), *обґрунтувати* (принципи, підходи, методика тощо).

Приклад формулювання завдань:

- досліджено поняття «конкуренція» та «конкурентоспроможність ресторанних підприємств»;
- вивчено нормативно-законодавче підґрунтя відносно питання конкурентоспроможності підприємств;

- досліджено практичні аспекти моделювання конкурентоспроможності ресторанних підприємств;
- проаналізовано фінансовий стан ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»;
- проаналізовано динаміку показників конкурентоспроможності підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»;
- обґрунтовано модель конкурентоспроможності підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»;
- обґрунтовано шляхи підвищення фінансово-господарської діяльності в умовах COVID-19 – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»;
- обґрунтовано методику оцінки конкурентоспроможності ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»;
- розраховано економічний ефект від запропонованих шляхів покращення діяльності ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД».

Наукове дослідження – це творча, але досить копітка праця, до формулювання окремих положень, а тим більше тих положень, що визначають характер, напрямок роботи, ви повертатиметеся не раз, мета й завдання обов’язково зазнають певних змін, уточнень, деталізації тощо як на етапах підготовки матеріалів, так і під час виконання роботи, її остаточного редагування.

1.5. Визначення об’єкта й предмета дослідження

Якщо у роботі добре сформульовано мету й завдання, то визначення об’єкта й предмета дослідження, як правило, не викликає труднощів. Визначення об’єкта й предмета роботи певною мірою конкретизує її мету й завдання.

Об’єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. *Предмет дослідження* – це те, що знаходиться у межах об’єкта, це те, на що спрямована увага автора дипломної роботи магістра. Предмет визначає тему дослідження.

Наведемо приклади формулювання об’єкта й предмета дослідження:

Об’єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ресторанного підприємства (на прикладі підприємства з іноземними інвестиціями – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»).

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних і практичних інструментів підвищення конкурентоспроможності ресторанних підприємств в умовах впливу COVID-19.

Отже, в об’єкті виділяється та його частина, яка і є предметом дослідження. Саме предмет дослідження визначає тему наукової роботи, і тому на нього спрямована основна увага дослідника.

2. РОЗРОБКА ПЛАНУ, РОБОТА НАД РУКОПИСОМ, ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

2.1. Розробка плану виконання кваліфікаційної роботи магістра

План є основою майбутньої кваліфікаційної роботи магістра. Він визначає загальну спрямованість дослідження, дозволяє логічно пов'язати окремі проблеми обраної теми та розмістити їх у певній послідовності.

При цьому слід мати на увазі, що всі проблеми пов'язані єдиною метою дослідження. Дослідження потрібно починати із загальних теоретичних положень, а потім переходити до аналізу конкретних явищ і процесів із використанням фактичних даних.

План складається здобувачем самостійно після попереднього опрацювання інформаційних джерел, погоджується із науковим керівником, за необхідності коригується та затверджується.

План розробляють, виходячи з обраної теми, сформульованих мети і завдань дослідження, обізнаності з предметом тощо. Структура плану визначається обсягом і складністю дослідження: чим ширше коло питань розглядається, тим детальнішим має бути план.

Пункти плану повинні відображати сутність теми, бути короткими, лаконічними та викладатися у логічній послідовності. План складає основу змісту кваліфікаційної роботи магістра.

Слід пам'ятати, що від того, наскільки виважено та вдало складено план, залежить правильність і повнота висвітлення теми, глибина розгляду проблем, логіка викладення матеріалу. Запорукою вдало складеного плану є попереднє вивчення літератури та інших інформаційних джерел, детальний розгляд яких є важливою основою і для викладення змісту кваліфікаційної роботи магістра.

2.2. Робота над рукописом

Спочатку готується чорновий рукопис, у якому викладаються наукові матеріали. Чорновий рукопис бажано виконувати на стандартних аркушах. Їх треба заповнювати тільки на одній стороні, щоб у разі потреби можна було робити різні текстові вставки на звороті.

Необхідно постійно стежити за тим, щоб не відхилятися від обраної теми.

Не починайте зі вступу, вступ краще написати пізніше.

Продумайте, що вам вже відомо стосовно теми роботи і чого ви ще не знаєте і повинні будете з'ясувати. Результати своїх міркувань на цьому етапі записуйте не повними фразами, а ключовими словами.

Визначте найбільш логічну послідовність викладу. Розглянувши різні варіанти, визначте, з чого було б краще розпочати, що повинно йти після цього і т. д.

Починайте компонування основної частини роботи. Оберіть ті положення, які ви вважаєте за доцільним помістити у основній частині, і запишіть кожне з них у вигляді короткого абзацу (на окремому аркуші паперу або у текстовому редакторі).

У **першому – теоретико-методичному розділі**, як правило, розкривається історія питання, визначається понятійний апарат дослідження (термінологія, якою оперуватиме автор), розглядаються загальні підходи до теми, що досліджується, з використанням різноманітних літературних джерел, у тому числі й зарубіжних, з порівнянням різних точок зору, використанням опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела.

У цьому розділі надається теоретичне обґрунтування, наводяться: суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмета дослідження, методологічні підходи. Усе викладене повинно мати певні елементи наукової новизни та містити обґрунтування власної позиції щодо обраних методів дослідження. Теоретичне обґрунтування має визначити роль і місце явищ та процесів, що досліджуються, у діяльності підприємства.

Цей розділ має бути присвячений теоретичним питанням, що висвітлюють основні категорії, які пов'язані з об'єктом дослідження. Необхідно визначити ступінь розробки тих або інших аспектів проблеми в даній предметній галузі досліджень, показати внесок провідних учених і фахівців у розробку теоретичних питань, що досліджуються. Для цього магістр повинен ознайомитися з основними теоретичними роботами (монографіями, підручниками, навчальними посібниками, статтями у наукових збірках та журналах з даної проблематики), зробити короткий огляд вивчених літературних джерел. У цілому, цей розділ роботи повинен органічно поєднати теоретичне вивчення соціально-економічних категорій і понять, що визначають сутність предмета дослідження, і основні елементи його інформаційного і методичного забезпечення. Теоретичний розділ має містити огляд різних підходів до визначення поставленої в роботі проблеми, а також їх критичний аналіз.

При цьому необхідно мати на увазі, що при розробці інформаційного і методичного забезпечення необхідно попередньо сформулювати і конкретизувати напрями аналітичного дослідження, які будуть реалізовані в наступних розділах.

Дослідження теоретичних концепцій у першому розділі дипломної роботи магістра визначає структуру, зміст та методику здійснення аналізу в другому розділі.

Отже, у першому розділі подається своєрідний реферативний виклад наукових здобутків у тій чи іншій галузі, проте він не зводиться лише до

переказу думок вчених, виконавець кваліфікаційної роботи магістра має порівняти різні погляди, заперечувати чи погоджуватися з ними і обов'язково окреслити коло нерозв'язаних питань, розкрити теоретичні передумови вивчення проблеми. Неприпустимим є анування праць за темою роботи без викладу власної позиції дослідника. Якщо автор наукової праці не погоджується з позиціями попередників, то треба не тільки відхиляти їх, а й давати обґрунтовані докази такої позиції автора. І навпаки, якщо здобувач поділяє думку когось з учених, необхідно також це аргументувати.

Інші розділи присвячені опису фактичного матеріалу. Усі положення, висунуті у роботі, мусять бути добре аргументовані, тобто підкріплені достатньою кількістю фактів.

Другий – дослідницько-аналітичний розділ містить опис, характеристику сучасного стану проблеми, що досліджується, та детальний аналіз стану і перспектив розвитку суб'єкта господарювання, що є базою практики.

Дослідницько-аналітичний розділ має починатися зі стислої характеристики суб'єкта господарювання (форма власності, основні види діяльності, організаційна структура, позиціонування на ринку, плани розвитку тощо). У цьому розділі дипломної роботи магістра на основі аналізу об'єкта дослідження, статистичних та фактичних даних оцінюється стан розвитку і функціонування предмета дослідження, позитивні досягнення і недоліки, виявляються проблеми та причини, що їх обумовлюють.

Для проведення достовірного аналізу і виявлення стійких тенденцій, що характеризують суб'єкт господарювання, бажано використовувати фактичні дані за останні 3 роки.

У розділі можуть знайти відображення і результати аналізу програмно-методологічних і організаційних питань роботи суб'єкта господарювання, існуюча система організації діяльності, проблемні питання, пов'язані з існуючою системою управління.

Призначення даного розділу – системне вивчення стану та основних факторів впливу на об'єкт дослідження з метою розробки обґрунтованих пропозицій щодо вирішення проблеми, яка розглядається. Інструментами аналітичного дослідження можуть бути методи економічного, фінансового, маркетингового аналізу. Аналітичний матеріал повинен бути представлений у формі статистичних, розрахункових, інформаційних або аналітичних таблиць, графіків, діаграм, що характеризують явища та процеси, які досліджуються. Методологія дослідження реального об'єкта може включати як елементарні статистичні операції, так і складні економіко-статистичні методи: кореляційно-регресійний, факторний, кластерний аналіз, а також методи статистичного моделювання і прогнозування. Система методів дослідження визначається студентом на основі отриманих рекомендацій наукового керівника дипломної роботи і з урахуванням доцільності їх застосування.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися поясненнями та висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських процесів, що спостерігаються на підприємстві, їх особливості, тенденції та ін. Всі розрахунки виконують на персональних комп'ютерах із застосуванням пакетів прикладних програм.

Джерелами інформації для виконання розділу є планові і фактичні показники господарської діяльності підприємства, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень і опитувань та інша первинна інформація, що використовується під час проходження виробничої та переддипломної практик.

У результаті виконання дослідницько-аналітичного розділу повинні бути виявлені основні недоліки сформованої практики регулювання соціально-економічних процесів і явищ, що вивчаються. Також визначаються закономірності і тенденції роботи суб'єкта господарювання, наводиться оцінка впливу факторів на кінцеві результати його діяльності. З цією метою рекомендується використовувати відповідні інструменти аналізу: портфельний аналіз продукції (методика БКГ та GE), SWOT-аналіз, PEST-аналіз та ін. Обов'язковим є формулювання висновків щодо отриманих результатів проведеного аналізу.

Результати другого розділу використовуються для розробки рекомендацій у наступному, третьому розділі.

У третьому – проектно-рекомендаційному розділі надаються детальні пропозиції щодо вдосконалення діяльності підприємства відповідно до напрямку дослідження. Кожна з пропозицій повинна мати розгорнуте обґрунтування на основі аналізу, проведеного в аналітико-дослідницькій частині, виявлених відхилень, проблем та недоліків підприємства. Запропоновані удосконалення, пропозиції та рекомендації повинні мати розрахунково-кількісне обґрунтування.

Пропозиції здобувача щодо науково-практичного вирішення проблем підприємства повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної цінності.

За результатами проведеного дослідження, представленого у попередніх розділах кваліфікаційної роботи магістра, у проектно-рекомендаційному розділі розробляються пропозиції щодо використання резервів підвищення ефективності діяльності, рекомендації для прийняття управлінських рішень тощо. Пропозиції розділу мають не тільки забезпечувати можливість формування реальних управлінських рішень, але й пояснювати конкретні шляхи їх реалізації.

Результатом виконання проектно-рекомендаційного розділу є досягнення мети кваліфікаційної роботи магістра, оскільки практична цінність роботи визначається саме обґрунтованістю практичних пропозицій, що містяться у третьому розділі.

Висновки містять стислий виклад підсумків роботи здобувача. У стислій, тезовій формі наводять найбільш важливі теоретичні положення, відображаються найважливіші результати дослідження, які містять оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи магістра та поставлених у вступі завдань. У висновках розкривають шляхи та методи вирішення завдань дослідження, особливо наголошуючи на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, наводять прогнози розвитку процесів та явищ, викладають рекомендації щодо реалізації намічених заходів. У заключній частині наукової роботи подаються стислі рекомендації, у яких акцентуються елементи наукової новизни та пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку діяльності організації. Кількість висновків як правило дорівнює кількості поставлених у роботі завдань.

2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи магістра

Мовою кваліфікаційної роботи магістра є українська мова, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність – логічна. Захист кваліфікаційної роботи може проводитись англійською мовою, в цьому випадку ілюстративний матеріал подається українською та другий варіант – англійською мовами. Наведення матеріалів з літературних джерел без посилання на авторів вважається плагіатом і є неприпустимим.

Роботу виконують за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу, формату А4 (210х297 мм) – 14-й кегль, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman з розрахунку 30 рядків на сторінці.

Текст розміщують на сторінці, яка обмежується полями: верхнє і нижнє – 20, ліве – 25, праве – 10 мм. Вирівнювання тексту здійснюють за шириною.

Роздруковані на принтері програмні документи мають відповідати формату А4, включатися до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної магістерської роботи і розміщуватися, як правило, в додатках.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи й підрозділи згідно з планом роботи.

Традиційно склалася певна композиційна структура кваліфікаційної роботи магістра, *основними елементами* якої, у порядку їх розташування, є такі:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання на кваліфікаційну роботу здобувача.
3. Реферат (українською мовою – РЕФЕРАТ, російською мовою – РЕФЕРАТ, англійською мовою – ABSTRACT).
4. Зміст.
5. Вступ.
6. Розділи основної частини.

7. Висновки.
8. Список використаних джерел.
9. Додатки.

Титульний аркуш відображає назву вищого навчального закладу, найменування теми кваліфікаційної магістерської роботи, П.І.Б. виконавця і наукових керівників, консультантів, рік виконання (додаток Д).

Завдання на виконання кваліфікаційної магістерської роботи видається здобувачу кафедри перед початком переддипломної магістерської практики, заповнюється разом з науковим керівником і затверджується завідувачем кафедри. Завдання є основним регулятивним документом щодо послідовності виконання кваліфікаційної роботи магістра, контролю за її виконанням (додаток Г).

У **рефераті** (українською, російською, англійською мовами) мають бути дані про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, кількість джерел згідно зі списком використаних джерел, додатків, відображені всі структурні елементи вступу (об'єкт дослідження, мета і завдання, методи дослідження, наукова новизна і сфера застосування), а також перелік ключових слів. Ключові слова – це основні поняття, терміни, що характеризують суть роботи, їх перелік може включати від 5 до 16 слів (словосполучень) у називному відмінку у рядок через коми. Обсяг реферату має становити не більше однієї сторінки (додаток Ж).

Зміст кваліфікаційної роботи включає 3 розділи. У кожному з них міститься не менше трьох підрозділів, які повинні бути взаємозалежні, логічні й послідовні щодо питань, які викладаються, дозволяють розкрити як відповідну проблему, так і тему в цілому. Зміст відбиває структуру роботи: *завдання на кваліфікаційну роботу здобувача, реферат, вступ, розділи основної частини, висновки, список використаних джерел*. При необхідності подається *перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів* (після реферату перед змістом), *додатки* (схеми, таблиці, графіки і т. ін.). Приклад змісту кваліфікаційної роботи наведено у додатку Е. Зміст здобувач обговорює з науковим керівником і фіксує в завданні.

Вступ кваліфікаційної роботи повинен містити 2-3 сторінки тексту, в якому визначаються та обґрунтовуються:

- 1) актуальність теми;
- 2) її практична значущість для об'єкта дослідження;
- 3) ступінь розробки;
- 4) новизна проблеми;
- 5) мета і завдання дослідження;
- 6) предмет, об'єкт і методологічна основа дослідження;
- 7) джерела отриманої інформації;
- 8) очікуваний результат;
- 9) апробація результатів дослідження (тези, статті тощо).

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи – РЕФЕРАТ (українською, російською, англійською мовами), ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ – друкують великими літерами по центру сторінки. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між заголовком розділу й заголовком підрозділу дорівнює 1 інтервалу основного тексту. Відстань між заголовком підрозділу і текстом має дорівнювати двом інтервалам основного тексту.

Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см).

Кожну структурну частину кваліфікаційної магістерської роботи (реферат, зміст, вступ, розділ, висновки, список використаних джерел, додатки) слід починати з нової сторінки.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи магістра є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок і на якому номер сторінки не ставиться. Нумерацію подальших сторінок тексту кваліфікаційної роботи проставляють у верхньому колонтитулі по середині сторінки (без крапки після неї); вона є наскрізною упродовж всієї роботи.

Додатки повинні мати спільну з рештою тексту наскрізну нумерацію сторінок.

РЕФЕРАТ, ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи.

Номер розділу ставлять після слів «РОЗДІЛ»; крапку після номера розділу не ставлять. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставлять крапку: наприклад, «1.3» (третій підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Таблиці, формули, посилання

Цифровий матеріал, як правило, подають у вигляді таблиць. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу.

Напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою: наприклад, «Таблиця 2.3 – Показники інтенсивності руху кадрів» (третя таблиця другого розділу). Назву таблиці подають в рядку з написом. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери і розміщують над таблицею по середині сторінки. Назву не підкреслюють. Правила оформлення таблиць подано в додатку Л. Заголовки рядків таблиць починають

з великих літер, підзаголовки – з малих (якщо вони складають одне речення із заголовком) і з великих (якщо вони є самостійними). Заголовки стовпців таблиць починають з великої літери (в називному відмінку однини).

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшою частиною пишуть «Продовження табл.» із зазначенням номера таблиці, назву таблиці не вказують.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиниці виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, їх наводять у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися відповідно до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Формули в кваліфікаційній магістерській роботі нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу).

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані в формулі, кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти в тексті вільними рядками. Вище і нижче кожної формули треба залишати не менше ніж один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела інформації слід зазначати порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у працях [1–6]...». Бажано робити це, вказуючи сторінки, що містять цитований матеріал, наприклад [6, с. 12–13].

При згадуванні у тексті прізвищ учених-дослідників ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (І.А. Бланк, а не Бланк І.А., як це прийнято у переліку посилань). Обов'язковим є наявність посилань на використану літературу (наприклад: [1,2]).

Посилання на ілюстрації за номером: наприклад, «рис. 2.9», на формули – порядковим номером формули: наприклад, «у формулі (2.1)», на таблиці – пишуть скорочено, наприклад, «у табл. 2.2». У повторних посиланнях на таблиці й ілюстрації треба вживати скорочене слово «дивись»: наприклад, «див. табл. 2.2», «див. рис. 2.9».

Ілюстрації

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, тому в тексті на кожну з них має бути посилання з коментарем. Ілюстрації (схеми, графіки,

діаграми тощо) необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. Ілюстрація починається словом «Рис. __», яке разом з назвою розміщують під ілюстрацією, вирівнюючи по центру.

Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рис. 1.1 – Трирівнева модель виставки як товару» (перший рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією по центру (додаток К).

Список використаних джерел. Список літератури розташовують в алфавітному порядку. Назви іншими мовами, адреси Інтернет-сайтів наводять наприкінці списку літератури.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (див. додаток М). Літературні джерела вказуються мовою оригіналу.

Список літератури повинен містити від 40 джерел.

***Додатки.** Додатки до кваліфікаційної роботи магістра можуть містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття дипломної роботи:*

- реальні документи підприємства;
- наочні матеріали;
- проміжні математичні викладки, економічні докази, формули, розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на персональному комп'ютері, що розроблені в процесі виконання дипломної роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи магістра і розміщують в порядку появи посилань на них у тексті. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок основного тексту роботи.

Посередині рядка малими літерами (з першої великої) друкують слово «Додаток» і поряд – велику літеру, що його позначає. Заголовок додатка має бути написаним або надрукованим симетрично до тексту сторінки.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад,

Додаток А

Методика розрахунку показників виробничої програми

Єдиний додаток у тексті позначають як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка – велику літеру і крапку, наприклад: «А.3» – третій розділ додатка А.

Ілюстрації, таблиці й формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «рис. Д.1.2.» – другий рисунок першого розділу додатка Д, «формула (А.2)» – друга формула додатка А.

Загальний обсяг магістерської роботи має бути 5,5–6,5 авторських аркушів (в межах 115–120 сторінок) без урахування додатків і списку використаних джерел.

Приблизний обсяг розділів наступний: 1 розділ – 25–30 сторінок, 2 розділ – 30–35 сторінок, 3 розділ – 35–40 сторінок, 4 розділ – 10–15 сторінок. Обсяг висновку 5–7 сторінок.

2.4. Робота з бібліографічними джерелами

Знайомство з опублікованою за темою роботи літературою починається з розробки ідеї, тобто задуму наукового дослідження, що, як уже вказувалося раніше, знаходить своє відображення у темі та робочому плані кваліфікаційної роботи магістра. Така постановка завдань дозволяє цілеспрямовано шукати літературні джерела за обраною темою і глибше осмислювати той матеріал, що міститься в опублікованих роботах інших учених, тому що основні питання проблеми майже завжди викладені у попередніх дослідженнях.

Стан вивченості теми доцільно розпочинати зі знайомства з інформаційними виданнями, мета яких – оперативне інформування як про самі публікації, так і про найбільш змістовні їх положення. Інформаційні видання, на відміну від звичайних бібліографічних видань, оперують не тільки відомостями про друкарські твори, але й ідеями та фактами, які у них містяться. Виходячи з обраної проблематики, студент самостійно підбирає необхідний інформаційний матеріал.

Інформаційну базу дослідження складають бібліографічні, інформаційні й довідкові видання, статистичний і фактичний матеріал, законодавчо-нормативні документи тощо. Від повноти та якості зібраного матеріалу вирішальною мірою залежать результати наукового дослідження.

Тому перегляду повинні підлягати всі можливі види джерел інформації, зміст яких пов'язаний із обраною темою магістерського дослідження.

Пошук інформації, необхідної для досягнення поставленої в межах дослідження мети і виконання завдань, включає збирання, накопичення й узагальнення фактів. Обираються і ретельно аналізуються інформаційні джерела, занотовуються найцікавіші положення як фрагменти майбутньої роботи. Матеріали повинні збиратися цілеспрямовано, залежно від мети і завдань наукового дослідження. Склад і структура цих матеріалів мають відповідати темі дослідження.

Основну увагу автор повинен акцентувати на монографічній літературі, де містяться підсумки раніше проведених досліджень, викладаються різні концепції, формулюються теоретичні, методологічні і практичні проблеми, накопичуються та коментуються факти. При цьому він має виділити наукові праці тих авторів (як вітчизняних, так і зарубіжних), які працюють над науковими проблемами, пов'язаними з темою дипломної роботи магістра.

Разом із тим, студент обов'язково знайомиться із журнальними та газетними публікаціями останніх двох-трьох років.

Важливим інструментом інформаційного забезпечення є новітні інформаційні технології, які базуються на використанні комп'ютерної техніки і телекомунікацій, а також база даних мережі Internet.

Водночас здобувач вивчає законодавчі та нормативні документи, укази Президента з економічних питань, постанови Кабінету Міністрів, які друкуються у Відомостях Верховної Ради та Офіційному віснику України.

Для вивчення обраної теми здобувач знайомиться також із підручниками й навчальними посібниками як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Зважаючи на те, що магістерське дослідження – це творча наукова робота, основним джерелом мають бути наукові публікації та їх творче опрацювання.

Працюючи з інформаційними джерелами, здобувач рівня вищої освіти «магістр» повинен виявити вміння систематизувати їх, критично оцінювати, виокремлювати суттєве, оцінювати попередньо зроблене іншими дослідниками, визначати головне у сучасному стані проблеми.

Основну масу посібників чітко поділяють на три види видань: бібліографічні, реферативні й оглядові.

Бібліографічні видання містять упорядковану сукупність бібліографічних описів, що сповіщають фахівців про те, що видано з питання, яке їх цікавить. Бібліографічний опис виконує тут дві функції. З одного боку, він сповіщає про появу документів (сигнальна функція), а з іншого боку – повідомляє необхідні відомості для їхнього пошуку (адресна функція).

Реферативні видання містять публікації рефератів, що включають скорочений виклад змісту первинних документів (або їх частин) з основ-

ними фактичними відомостями та висновками. До реферативних видань відносять реферативні журнали, реферативні збірники, експрес-інформацію, інформаційні листки.

До *оглядових видань* відносять огляд з однієї проблеми, напрямку та збірник оглядів. Огляди узагальнюють відомості, що містяться у первинних документах. Такі видання зазвичай повідомляють про стан або розвиток якоїсь науки або практичної діяльності, відображаючи все нове, що зроблено у ній за певний час.

В Україні діють два затверджені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloformlennyaspyshkuvykorystanyhdzherel.pdf>).

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо. (*приклади – додаток М*).

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с. (https://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/na_dopomogu_naukovcyam/3659_8302-2015.PDF)

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. «Список використаної літератури» (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

Згідно із наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (zareestrovano v Min'yosti 3 lyutogo 2017 r. № 155/30023) МОН України спростило вимоги до оформлення списку використаних джерел. Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015» або один із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, які є загальноживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

3. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

3.1. Захист кваліфікаційної роботи магістра

Завершена кваліфікаційна робота магістра подається на остаточну перевірку науковому керівнику, який вносить в неї свої зміни і уточнення. Науковий керівник готує **відгук на роботу**, в якому відображаються: актуальність дослідження для об'єкта, практична значущість результатів аналізу, достовірність використаного фактичного матеріалу, обґрунтованість висновків і пропозицій, ставлення студента до роботи, його самостійність, здатність до наукової праці. Робиться висновок про відповідність (чи невідповідність) кваліфікаційної роботи магістра чинним вимогам і про готовність роботи до захисту перед Екзаменаційною комісією. У відгуку керівника зазначається попередня оцінка роботи за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» (додаток І).

В університеті проводиться перевірка роботи на наявність недоброчесних запозичень за допомогою спеціальної інтернет-програми. Докладніше це питання розглянуте у пп. 3.3. Якщо робота має рівень унікальності, що відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт магістрів, вона проходить передзахист на кафедрі та допускається до захисту.

Остаточний варіант роботи, підписаний керівником від університету, може бути поданий **на зовнішнє рецензування** керівництву підприємства, на матеріалах якого написана робота, або професору (доценту) університету. У зовнішній рецензії зазначаються: позитивні сторони роботи і зауваження до неї, її актуальність і новизна, обсяг розглянутої інформації, робиться висновок про кваліфікацію і рівень підготовки здобувача, дається загальна оцінка його роботи (додаток К).

Захист кваліфікаційних робіт здійснюється перед Екзаменаційною комісією. До захисту допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану. Списки здобувачів, які допущені до захисту, подаються деканом факультету.

На останній сторінці кваліфікаційної роботи магістра ставиться **підпис здобувача і дата**. Кваліфікаційна магістерська робота з відгуком керівника та зовнішньою рецензією подається на **підпис завідувачу кафедри**.

Здобувач готує до захисту **ілюстративний матеріал** (від 9 сторінок) з таблицями, схемами, графіками, рисунками або у вигляді матеріалу, що роздається кожному члену комісії. До складу цього матеріалу повинні входити основні таблиці, рисунки, що розкривають зміст та актуальність теми дипломної магістерської роботи. В обов'язковому порядку наводяться загальні відомості про об'єкт дослідження.

На титульному аркуші ілюстративного матеріалу вказується навчальний заклад, кафедра, тема кваліфікаційної роботи магістра, об'єкт дослідження, виконавець, керівник, консультанти, ставляться підписи здобувача і керівника від кафедри.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється публічно перед Екзаменаційною комісією. Основні положення кваліфікаційної роботи викладаються здобувачем у доповіді протягом 10–15 хвилин.

У структурному відношенні доповідь можна розділити на три частини, кожна з яких являє собою самостійний змістовий блок. Перша частина доповіді в основних моментах повторює вступ роботи. Зміст цієї частини відповідає тим аспектам, стосовно яких характеризується актуальність обраної теми, надається опис наукової проблеми, а також формулюється мета роботи. Тут необхідно зазначити методи, за допомогою яких отримано фактичний матеріал роботи, а також охарактеризувати її зміст та загальну структуру.

Після першої вступної частини йде друга, найбільша за обсягом частина, яка у послідовності, встановленій логікою проведеного дослідження, характеризує кожний розділ кваліфікаційної роботи магістра. При цьому особлива увага звертається на підсумкові результати.

Закінчується доповідь заключною частиною, яка містить висновки і рекомендації дипломної роботи магістра.

Бажано ілюструвати свою доповідь презентацією, виконаною у будь-якому графічному редакторі.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів комісії.

Перш ніж відповідати на запитання, необхідно його вислухати або, за потреби, записати. При цьому слід враховувати, що чітка, логічна, аргументована відповідь на попереднє питання може виключити наступне.

Екзаменаційній комісії можуть бути представлені також інші матеріали, що характеризують **наукову цінність та новизну** виконаної кваліфікаційної магістерської роботи, – друковані статті за темою роботи, макети, зразки матеріалів тощо. Ці матеріали враховуються Екзаменаційною комісією при оцінці кваліфікаційної роботи. Захист може проходити як в університеті, так і на базових об'єктах дослідження – підприємствах, організаціях, установах.

При одержанні незадовільної оцінки на захисті, невиконанні кваліфікаційної роботи магістра у встановлений термін або невиконанні навчального плану здобувач отримує академічну довідку про навчання в університеті. Кваліфікаційна робота може бути допущена до повторного захисту не раніше, ніж через рік після усунення суттєвих зауважень. При цьому обов'язкове повторне проходження всієї процедури захисту кваліфікаційної роботи.

3.2. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

Підсумкову оцінку кваліфікаційної роботи магістра здобувача дає Екзаменаційна комісія, рішення якої є остаточним і оскарженню не підлягає. При визначенні комісією оцінки роботи враховуються наступні чинники:

- актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи магістра;
- практична цінність роботи;
- відповідність результатів, які досягнуті в роботі, поставленій меті і завданням;
- широта та адекватність застосування наукових методів;
- авторські підходи до вирішення проблеми дослідження;
- наукова новизна роботи.

Комісія звертає також увагу на якість захисту кваліфікаційної роботи. Студент повинен стисло, послідовно й чітко викласти основні результати дослідження, аргументовано захищати свої пропозиції та погляди на проблему, володіти культурою презентації наукової роботи.

Оцінка кваліфікаційної роботи магістра виставляється за такою шкалою:

«Відмінно»	Кваліфікаційна робота магістра виконана на високому професійному рівні, містить елементи наукової новизни, має практичне значення. Висновки та пропозиції у роботі економічно обґрунтовані й логічні. Аналіз проведено із застосуванням нових методів економіко-математичного моделювання, ПЕОМ. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно. Відповів на всі запитання. Рецензії наукового керівника і зовнішнього рецензента позитивні.
«Добре»	Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки неprinципового характеру. Наприклад, поверховий теоретичний огляд літературних джерел, нечіткість в елементах наукової новизни, неповнота використання матеріалів об'єкта дослідження, мають місце окремі зауваження в рецензіях. Доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ДЕК в цілому правильні, оформлення роботи відповідає вимогам.
«Задовільно»	Згідно із змістом тема кваліфікаційної роботи магістра в цілому розкрита, але мають місце зауваження змістовного характеру. Наприклад, відсутня чітка мета роботи, наукова полеміка, в аналітичній частині брак аналізу, розрахунків, обґрунтувань, висновки за роботою мають теоретичний характер і не є новітніми, рецензії містять зауваження. Не на всі запитання студент дав відповіді при захисті. Є зауваження до оформлення роботи.
«Незадовільно»	Не чітко сформульована мета кваліфікаційної роботи магістра. Відсутні логічна побудова роботи, її системність та глибина дослідження. Мають місце помилки в аналізі, оформлення роботи не відповідає вимогам. Рецензії негативні. Відповіді на запитання членів ДЕК неповні й неточні.

Студенти, які одержали під час захисту незадовільні оцінки, відраховуються з Університету з академічною довідкою. Після захисту кваліфікаційна робота магістра зберігається в архіві.

3.3. Перевірка кваліфікаційної роботи магістра на наявність запозичень

Перевірка кваліфікаційної роботи магістра на наявність запозичень (на антиплагіат) здійснюється наступним чином: здобувач вищої освіти не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення попереднього захисту повинен подати до випускової кафедри кваліфікаційну дипломну роботу у роздрукованому вигляді та її електронний варіант, подати заяву на ім'я ректора за певною формою. У разі відповідності друкованої та електронної версій дипломної роботи Системний Оператор проводить перевірку роботи антиплагіатною інтернет-системою Strikeplagiarism.com, в результаті отримує Звіт подібності, аналізує його і готує Протокол контролю оригінальності дипломної роботи. Якщо робота має більше 35 відсотків недоброчесних запозичень, до захисту вона не допускається. Здобувач має тиждень на переробку, а потім робота відправляється на повторну перевірку. У разі усунення недоброчесних запозичень робота допускається до захисту, якщо у роботі повторно виявлено плагіат, робота до захисту не допускається.

ДОДАТКИ

Додаток А

*Форма листа-замовлення підприємства (організації)
на виконання теми дипломної магістерської роботи*

Ректору Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна
Тетяні КАГАНОВСЬКІЙ

Лист-замовлення
на виконання кваліфікаційної роботи магістра зі спеціальності
241 «Готельно-ресторанна справа»

Просимо Вас дозволити здобувачу групи _____ факультету
міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу _____
(П.І.Б.)

виконання кваліфікаційної роботи магістра на тему _____

у зв'язку з її актуальністю для підприємства.

Забезпечимо всією необхідною інформацією для написання роботи.

Директор

(підпис, печатка)

*Примітка: лист-замовлення подається завідувачу кафедри МЕК та ГРС
з метою підготовки наказу по Університету щодо призначення теми
дипломної роботи. Лист-замовлення необхідно надрукувати на фірмовому
бланку підприємства готельно-ресторанного бізнесу.*

*Орієнтовна тематика кваліфікаційної роботи магістра
за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»*

1. Удосконалення процесів управління якістю готельних (ресторанних) послуг.
2. Удосконалення організації діяльності в готельному (ресторанному) підприємстві.
3. Напрямки вдосконалення процесу обслуговування в готельному (ресторанному) підприємстві.
4. Розробка програми стимулювання збуту готельних (ресторанних) послуг.
5. Розробка бренду для готельного (ресторанного) підприємства.
6. Збільшення збуту готельних (ресторанних) послуг на основі франчайзингу.
7. Удосконалення організації технологічних процесів в готельному (ресторанному) підприємстві.
8. Удосконалення технологій обслуговування в контактній зоні готельного (ресторанного) підприємства.
9. Розробка маркетингової стратегії готельного (ресторанного) підприємства.
10. Удосконалення процесів просування готельних (ресторанних) послуг.
11. Формування лояльності споживачів готельного (ресторанного) підприємства.
12. Розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності готельного (ресторанного) підприємства.
13. Розробка заходів з підвищенню конкурентоспроможності готельного (ресторанного) підприємства і оцінка їх ефективності.
14. Підвищення ефективності рекламної діяльності готельного (ресторанного) підприємства.
15. Підвищення ефективності роботи служби прийому і розміщення готельного підприємства.
16. Удосконалення технології обслуговування номерного фонду готельного підприємства.
17. Розробка рекламної кампанії готельного (ресторанного) підприємства.
18. Удосконалення організаційної структури управління в готелі (ресторані, кафе).
19. Розвиток і навчання обслуговуючого персоналу готельного (ресторанного) підприємства.
20. Розробка системи мотивації праці персоналу в готельному (ресторанному) підприємстві.
21. Удосконалення діяльності з адаптації персоналу в готельному (ресторанному) підприємстві.

22. Підвищення ефективності діяльності з мотивації персоналу в готелі (ресторані, кафе).
23. Розробка фірмового стилю готельного (ресторанного) підприємства.
24. Розробка системи «паблік рілейшинз» готельного (ресторанного) підприємства.
25. Формування іміджу готельного (ресторанного) підприємства.
26. Формування організаційної культури готельного (ресторанного) підприємства.
27. Розробка програми забезпечення безпеки в готелі (ресторані).
28. Удосконалення діяльності інженерно-технічної служби готельного підприємства.
29. Оцінка стану та тенденції розвитку ринку готельних (ресторанних) послуг на регіональному рівні.
30. Удосконалення кадрової стратегії в готельному (ресторанному) підприємстві.
31. Управління діяльністю маркетингової служби готельного (ресторанного) підприємства.
32. Організація контролю якості обслуговування в готельному (ресторанному) підприємстві.
33. Розробка програми «паблік рілейшинз» готельного (ресторанного) підприємства.
34. Брендинг і ребрендинг готельного (ресторанного) підприємства.
35. Удосконалення механізмів обслуговування в готельному (ресторанному) підприємстві.
36. Удосконалення методів прийняття управлінських рішень в готельній (ресторанній) діяльності.
37. Удосконалення анімаційної діяльності як перспективного напрямку просування готельного продукту.
38. Обґрунтування напрямків розширення асортименту додаткових послуг в готельному (ресторанному) підприємстві.
39. Тенденції та проблеми розвитку ринку готельних (ресторанних) послуг (на прикладі конкретного регіону).
40. Розробка стратегії управління готельним комплексом.
41. Ефективність PR і рекламної діяльності в роботі готельного комплексу.
42. Удосконалення роботи підприємства на основі аналізу тенденцій і перспектив розвитку готельних (ресторанних) послуг.
43. Вдосконалення культури обслуговування готельного (ресторанного) підприємства.
44. Дослідження інноваційної діяльності в сфері гостинності і методів її оптимізації (на прикладі конкретного підприємства).
45. Удосконалення системи управління в готельному бізнесі.
46. Аналіз сучасних готельних технологій і їх впровадження в сфері гостинності.

47. Дослідження перспектив розвитку готельної (ресторанної) індустрії на регіональному рівні.
48. Особливості проектування готельних комплексів.
49. Організація впровадження передових стандартів обслуговування на підприємствах індустрії гостинності.
50. Дослідження напрямків підвищення ефективності управління персоналом готельного підприємства.
51. Підвищення ефективності бізнесу на основі використання франчайзингу в сфері гостинності (на прикладі конкретного підприємства).
52. Обґрунтування необхідності впровадження сучасних готельних технологій в готелі.
53. Дослідження впливу сучасних інформаційних технологій на розвиток готельних підприємств.
54. Дослідження напрямків підвищення ефективності діяльності готельних підприємств.
55. Дослідження напрямків вдосконалення маркетингової діяльності готельних підприємств.
56. Напрямки формування механізму державної підтримки малого підприємництва в готельному бізнесі.
57. Удосконалення системи управління готелем.
58. Організація (бізнес-планування) малих готелів: проблеми і перспективи розвитку.
59. Оптимізація і розробка конкурентної переваги малого готелю.
60. Удосконалення управління сервісом у готельно-ресторанному комплексі.
61. Розробка заходів щодо вдосконалення системи управління в готельному бізнесі на прикладі готелю.
62. Розробка заходів з підвищення якості управління в готельному бізнесі на прикладі готелю.
63. Управління ризиками у сфері гостинності.
64. Обґрунтування напрямків виходу з кризової ситуації готельного (ресторанного) підприємства.
65. Управління інноваціями готельного (ресторанного) підприємства.
66. Підвищення ефективності інвестиційних процесів готельного (ресторанного) підприємства.
67. Підвищення ефективності управління інноваціями в готельному (ресторанному) підприємстві.
68. Управління інноваційною діяльністю в сфері гостинності.
69. Сучасні методи управління в сфері HoReCa.
70. Впровадження інновацій на підприємствах сфери HoReCa.

Додаток В

Форма заявки на затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри МЕК та ГРС,
к.е.н., доцент

_____ Н.І. Данько

Зав. кафедри МЕК та ГРС
студента (ки) _____
(П.І.Б.)

Заява

Прошу затвердити мені тему кваліфікаційної роботи магістра

Кваліфікаційна робота буде написана на матеріалах

Дата

Підпис здобувача

Форма завдання на виконання кваліфікаційної роботи магістра

**Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА**

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

**Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної
справи**

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Студента Руденка Кирила Олександровича

Курсу VI групи УГР-61

Тема кваліфікаційної роботи «Конкурентоспроможність ресторанного підприємства: вплив COVID-19 та шляхи покращення діяльності»

затверджена наказом від 26.10.2021 №0210-05/2086

1. Графік виконання робіт:

№ з/п	Назва розділів роботи	Дата закінчення	Відмітка про виконання (підпис керівника)
1	Теоретичні основи моделювання конкурентоспроможності ресторанних підприємств	8.11.2021	виконано
2	Аналіз конкурентоспроможності ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»	15.11.2021	виконано
3	Вплив пандемії COVID-19 на конкурентоспроможність ресторанних підприємств: шляхи покращення фінансово-господарської діяльності ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»	22.11.2021	виконано

2. Термін подання дипломної роботи на кафедру 25.11.2021 р.

3. Термін та результати попереднього захисту (допуск/недопуск до захисту, ступінь готовності роботи у відсотках) 25-30.11.2021р. _____

КЕРІВНИК РОБОТИ _____ професор Жихор О. Б.

Дата видачі завдання 01.10.2021 р.

Завдання прийняв до виконання дипломник _____ Руденко К. О.

Завідувачка кафедри

міжнародної електронної комерції

та готельно-ресторанної справи _____ доцент Данько Н. І.

Зразок титульного аркуша кваліфікаційної роботи магістра

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

ДО ЗАХИСТУ
завідувачка кафедри міжнародної
електронної комерції та готельно-
ресторанної справи
доц. Данько Н.І.

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: **«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РЕСТОРАННОГО
ПІДПРИЄМСТВА: ВПЛИВ COVID-19 ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

Виконав:
студент 2 курсу, групи УГР-61
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
ОПП «Готельно-ресторанна справа»
Руденко Кирило Олександрович

Керівник:
доктор економічних наук, проф. Жихор О. Б.

Рецензент:
доктор економічних наук, проф. Давидюк Т.В.

Підсумкова оцінка:
за шкалою ЗВО: _____
кількість балів: _____

Голова Екзаменаційної комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Харків – 2022

*Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи магістра
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	11
1.1. Конкуренція та конкурентоспроможність ресторанних підприємств..	11
1.2. Нормативно-законодавче підґрунтя відносно питання конкурентоспроможності підприємств	24
1.3. Моделювання конкурентоспроможності ресторанних підприємств....	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД».....	38
2.1. Фінансовий стан ресторанного підприємства.....	38
2.2. Динаміка показників конкурентоспроможності підприємства.....	42
2.3. Обґрунтування моделі конкурентоспроможності підприємства	53
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ: ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВО- ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД».....	61
3.1. Шляхи підвищення фінансово-господарської діяльності в умовах COVID-19.....	61
3.2. Обґрунтування методики оцінки конкурентоспроможності ресторанного підприємства	67
3.3. Економічний ефект від запропонованих шляхів покращення діяльності ресторанного підприємства	73
ВИСНОВКИ.....	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ.....	102

*Приклад оформлення реферату
(українською, російською, англійською)*

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра містить: 104 сторінки, 15 таблиць, 5 рисунків, 86 літературних джерел, 2 додатки.

НАЗВА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ: «Конкурентоспроможність ресторанного підприємства: вплив COVID-19 та шляхи покращення діяльності».

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ: сукупність теоретико-методичних і практичних інструментів підвищення конкурентоспроможності ресторанних підприємств в умовах впливу COVID-19.

ОБ’ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ: фінансово-господарська діяльність ресторанного підприємства (на прикладі підприємства з іноземними інвестиціями – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»).

МЕТА РОБОТИ: аналіз конкурентоспроможності ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД» та обґрунтування шляхів покращення фінансово-господарської діяльності в умовах впливу пандемії COVID-19.

ЗАВДАННЯ РОБОТИ: дослідити теоретичні основи моделювання конкурентоспроможності ресторанних підприємств; провести аналіз конкурентоспроможності ресторанного підприємства – ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»; обґрунтувати шляхи покращення фінансово-господарської діяльності ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД» в умовах впливу пандемії COVID-19 на конкурентоспроможність ресторанного підприємства.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ: пошуковий, порівняльний, статистичний, аналітичний, математичний.

НАУКОВА НОВИЗНА ДОСЛІДЖЕННЯ: за результатами дослідження конкурентоспроможності ресторанного підприємства в умовах впливу COVID-19 обґрунтовано шляхи покращення фінансово-господарської діяльності ПП «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД».

Одержані результати дослідження можуть бути використані в організації роботи сфери гостинності, а саме підприємств ресторанного бізнесу в Україні.

РІК ВИКОНАННЯ **2021 РІК ЗАХИСТУ 2021**

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНКУРЕНЦІЯ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, РЕСТОРАННЕ ПІДПРИЄМСТВО, МОДЕЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ, АНАЛІЗ, ДИНАМІКА, МОДЕЛЬ, ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН, ОХОРОНА ПРАЦІ, COVID-19.

РЕФЕРАТ

Квалификационная работа магистра содержит: 104 страницы, 15 таблиц, 5 рисунков, 86 литературных источников, 2 приложения.

НАЗВАНИЕ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ: «Конкурентоспособность ресторанного предприятия: влияние COVID-19 и пути улучшения деятельности».

ПРЕДМЕТ ИССЛЕДОВАНИЯ: совокупность теоретико-методических и практических инструментов повышения конкурентоспособности ресторанных предприятий в условиях воздействия COVID-2019.

ОБЪЕКТ ИССЛЕДОВАНИЯ: финансово-хозяйственная деятельность ресторанного предприятия (на примере предприятия с иностранными инвестициями – ПИИ «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»).

ЦЕЛЬ РАБОТЫ: анализ конкурентоспособности ресторанного предприятия – ПИИ «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД» и обоснование путей улучшения финансово-хозяйственной деятельности в условиях пандемии COVID-19.

ЗАДАНИЕ РАБОТЫ: исследовать теоретические основы моделирования конкурентоспособности ресторанных предприятий; провести анализ конкурентоспособности ресторанного предприятия – ПИИ «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД»; обосновать пути улучшения финансово-хозяйственной деятельности ПИИ «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД» в условиях влияния пандемии COVID-19 на конкурентоспособность ресторанного предприятия.

МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ: поисковый, сравнительный, статистический, аналитический, математический.

НАУЧНАЯ НОВИЗНА ИССЛЕДОВАНИЯ: по результатам исследования конкурентоспособности ресторанного предприятия в условиях влияния COVID-19 обоснованы пути улучшения финансово-хозяйственной деятельности ПИИ «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД».

Полученные результаты исследования могут использоваться в организации работы сферы гостеприимства, а именно предприятий ресторанного бизнеса в Украине.

ГОД ВЫПОЛНЕНИЯ 2021 ГОД ЗАЩИТЫ 2021

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОНКУРЕНЦИЯ, КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ, РЕСТОРАННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ, МОДЕЛИРОВАНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ, АНАЛИЗ, ДИНАМИКА, МОДЕЛЬ, ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ, ОХРАНА ТРУДА, COVID-19.

ABSTRACT

The master's qualification work contains: 104 pages, 15 tables, 5 figures, 86 literary sources, 2 applications.

TITLE OF THE DIPLOMA WORK: "Competitiveness of a Restaurant Enterprise: Impact of COVID-19 and Ways to Improve Operations."

SUBJECT OF RESEARCH: a set of theoretical, methodological and practical tools for increasing the competitiveness of restaurant enterprises in the context of the impact of COVID-19.

OBJECT OF RESEARCH: financial and economic activity of a restaurant enterprise (by the example of an enterprise with foreign investments – FDI "MACDONALDS UKRAINE LTD").

PURPOSE OF THE WORK: analysis of the competitiveness of the restaurant enterprise - FDI "MACDONALDS UKRAINE LTD" and substantiation of ways to improve financial and economic activities in the context of the COVID-19 pandemic.

OBJECTIVE OF THE WORK: to investigate the theoretical foundations of modeling the competitiveness of restaurant enterprises; to analyze the competitiveness of the restaurant enterprise – FDI "MACDONALDS UKRAINE LTD"; substantiate ways to improve the financial and economic activities of FDI "MACDONALDS UKRAINE LTD" in the context of the impact of the COVID-19 pandemic on the competitiveness of a restaurant enterprise.

RESEARCH METHODS: search, comparative, statistical, analytical, mathematical.

SCIENTIFIC NEW RESEARCH: based on the results of a study of the competitiveness of a restaurant enterprise in the context of the impact of COVID-19, ways to improve the financial and economic activities of FDI "MACDONALDZ UKRAINE LTD" are substantiated.

The obtained research results can be used in organizing the work of the hospitality sector, namely, restaurant business enterprises in Ukraine.

YEAR OF COMPLETION 2021 YEAR OF PROTECTION 2021

KEY WORDS: COMPETITION, COMPETITIVENESS, RESTAURANT COMPANY, COMPETITIVENESS MODELING, ANALYSIS, DYNAMICS, MODEL, FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITY, LABOR PROTECTION COVID-19.

Форма відгуку наукового керівника

Харківський національний університет
імені В. Н. Каразвна

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу магістра _____ групи _____
(П.І.Б.)

Тема дипломної роботи _____

Об'єкт дослідження _____

1. Загальна характеристика роботи:

обсяг _____ арк. _____ рис. _____ таблиць _____ додатків _____ літературних джерел

1.1. Актуальність теми _____

1.2. Відповідність вимогам навчального плану і дипломного завдання

1.3. Сутність основної частини _____

2. Позитивні сторони кваліфікаційної роботи магістра:

3. Зауваження:

4. Пропозиції і висновки керівника _____

5. Допустити до захисту з оцінкою роботи _____
Присвоїти кваліфікацію _____

Керівник

(вчене звання, посада)
« _____ » 202 ____ р.

(П.І.Б.)

(підпис)

Форма зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Студента(ки) _____ групи _____
(П.І.Б.)

Рецензент _____

(посада, П.І.Б.)

Тема дипломної роботи _____

1. Актуальність теми _____

2. Наукова новизна _____

3. Найбільш суттєві висновки й рекомендації, їх практична цінність _____

4. Якість проведеного аналізу проблеми _____

5. Наявність недоліків, пропозиції щодо удосконалення структури і змісту дипломної роботи _____

6 Загальний висновок і оцінка роботи _____

Рецензент _____

(місце роботи, посада, вчене звання, П.І.Б.)

(місце печатки)

«____» _____ 202__р.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 2.1 – Плановий та фактичний дохід готелю «Reikartz» за 2022 рік

Категорії номерів	Вартість номера за добу, грн	Кількість номеро-днів		Дохід від продажу номерів, тис грн		Виконання плану продажів, %
		Планова	Фактична	Плановий	Фактичний	
1	2	3	4	5	6	7
Класік Single	976	14235	10142	13893,36	9898,59	71,2%
Класік Double	976	2920	2131	2849,92	2079,86	72,98%
Стандарт	1227	12410	8140	15227,07	9987,78	65,59%
Суперіор Double	1479	1825	1384	2699,18	2046,93	75,83%
Суперіор Twin	1479	6205	4778	9177,19	7066,66	77,0%
Люкс	2092	365	241	763,58	504,17	66,02%
Всього	-	37960	26816	44610,3	31583,99	70,79%

Приклад оформлення ілюстрації

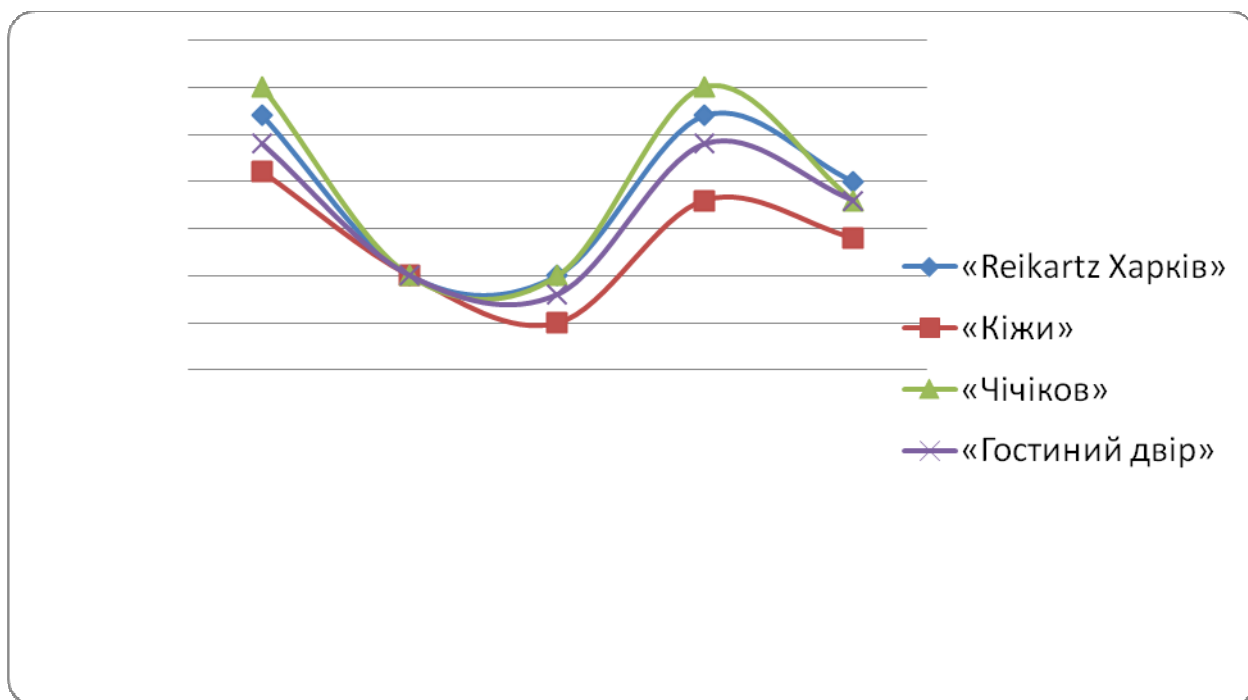

Рис. 2.3 – Профіль конкурентоспроможності готелів

Приклади оформлення списку використаних джерел з ГОСТУ

За назвою	“Дванадцятка”: Наймолодша львівська літературна богема 30-х років ХХ століття : антологія урбаністичної прози / авт. проекту Василь Габор. – Львів : Піраміда, 2006. – 344 с. : іл. – (Українська Літературна Спадщина). – До 750-ліття Львова. – Видавничий проект “Приватна колекція”. – ISBN 966-8522-70-2.
Збірник без загальної назви	1. Античная мифология : энциклопедия / [сост., ред. и предисл. К. Королева]. – М. ; СПб : Эксмо : Мидгард, 2005. – 768 с. : ил. – ISBN 5-699-07260-8. 2. Збірник текстів з курсу “Педагогіка”. У 3 ч. Ч. 1. Дидактика : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Ковальчук. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 120 с. – ISBN 978-966-613-552-3. 3. Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Zesz. nr 10. Gospodarka oparta na wiedzy / [red. Michał Gabriel] ; Uniwersytet Rzeszowski, Katedra Teorii Ekonomii. – Rzeszow : [b. w.], 2007. – 626 s. – ISBN 978-83-7338-309-8.
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 219 с. 2. Європейський Союз : словник-довідник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – 2-ге вид., оновлен. – К. : Карпенко, 2007. – 119 с.
1 автор	1. Блум Гарольд. Західний канон: книги на тлі епох : пер. з англ. / Гарольд Блум ; [заг. ред. Ростислава Семківа]. – К. : Факт, 2007. – 720 с. – (“Висока полиця”). – ISBN 978-966-359-205-3. – ISBN 966-359-091-0 (серія). 2. Вовк Володимир Михайлович. Математичні методи дослідження операцій в економіко-виробничих системах : монографія / В. М. Вовк. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 584 с. – ISBN 979966-613-532-5.
Аналітичний опис	3. Войтович Л. Доля і недоля міста Роздолу / Л. Войтович // Миколаївщина : зб. наук. ст. / Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України ; [редкол. : Л. Войтович (відп. ред.), О. Головка, М. Литвин та ін.]. – Львів, 2006. – Т. 3. – С. 177–223. – ISBN 966-02-1224-0. 4. Губерначук С. У гербах української шляхти / С. Губерначук // Українська культура. – 2008. – № 8. – С. 32–33. 5. Ісаєвич Я. Українське книгознавство: етапи розвитку / Ярослав Ісаєвич // Вісник Львівського університету. Серія : книгознавство, бібліотекознавство, інформаційні технології. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – Вип. 1. – С. 7–19. – ISSN 0201-758X. – ISSN 0460-0509. 6. Hrytsak Y. Історія одного імені / Y. Hrytsak // States, Societies, Cultures : East and West : Essays in Honor of Jaroslaw Pelenski = Держави, суспільства, культури : Схід і Захід : зб. на пошану Ярослава Пеленського / National Academy of Sciences of Ukraine, European Research Institute, W. K. Lypynsky East European Research Institute ; ed. by : J. Duzinkiewicz (Editor-in-Chief), M. Popovych, V. Verstiuk, N. Jakovenko. – New York : Ross, 2004. – P. 351–368. – ISBN 0-88354-181-5. ISSN 0460-0509.

2 автори <i>Аналітичний опис</i>	1. Попова Ирина Николаевна. Грамматика французского языка. Практический курс Le Francais : учеб. для студ. вузов / И. Н. Попова, Ж. А. Казакова. – Изд. 12-е стер. – М. : Нестор Академик Паблишерз, 2003. – 480 с. – ISBN 0460-0509. 2. Савчин Володимир Павлович. Електронне перенесення в напівпровідникових структурах : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. П. Савчин, Р. Я. Шувар. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 688 с. – ISBN 978-966-613-569-1. 3. Каленюк І. Економічні часописи, технологічні уклади і прогнози майбутнього / Ирина Каленюк, Костянтин Корсак // Наук. світ. – 2008. – № 9. – С. 3–5. 4. Кондратюк К. Українське національне відродження XIX – початку XX століть у сучасній вітчизняній історіографії / Костянтин Кондратюк, Віктор Мандзяк // Українська історіографія на зламі XX і XXI століть: здобутки і проблеми : колект. моногр. / за ред. Л. Зашкільняка ; М-во освіти і науки України ; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів : [ЛНУ ім. І. Франка], 2004. – 406 с. – ISBN 966-613-185-4.
3 автори <i>Аналітичний опис</i>	1. Воробель Яніна Максимівна. Англійська мова : навч. посіб. / Яніна Максимівна Воробель, Ольга Анатоліївна Шумська, Михайло Зенонович Гамкало. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 106 с. : іл. – ISBN –. 2. Глинський Ярослав Миколайович. Паскаль. Turbo Paskal i Delphi : навч. посіб. / Глинський Я. М., Анохін В. Є., Рязська В. А. – 4-те вид. – Львів : [Деол, СПД Глинський], 2003. – 144 с. – ISBN 9667449-17-3. 3. Шевченко О. Відлітають сірим шнуром... : [поет А. Могильний : некролог] / Олесь Шевченко, Василь Соловей, Станіслав Вишенський // Літ. Україна. – 2008. – 11 верес.
4 автори <i>Аналітичний опис</i>	1. Історія світової та української культури : підруч. для студ. ВНЗ / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. – К. : Літера, [2005]. – 464 с. – ISBN 966-95287-8-X. 2. Український орфографічний словник : близько 170 000 слів / за ред. В. М. Русанівського ; [уклали : В. В. Чумак, І. В. Шевченко, Л. Л. Шевченко, Г. М. Ярун] ; НАН України ; Укр. мовно-інформ. фонд ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. – Вид. 6-те, переробл. і допов. – К. : Довіра, 2006. – 960 с. – (Словники України). – ISBN 966-507-206-4. 3. Використання техногенної сировини для виготовлення кераміки / І. С. Субота, Т. І. Булка, О. А. Шмельова, Р. А. Шугайло // Буд-во України. – 2008. – № 2. – С. 22–23. 4. Реальны ли перспективы энергетического развития Украины? / А. И. Амошина, В. В. Федоренко, Н. Г. Белопольский, Д. К. Турченко // Економіка та держава. – 2007. – № 10. – С. 4.
5 авторів і більше	1. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки, 1918–1945 рр. : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П. [та ін.] ; за ред. М. Швагуляка. – Львів : Афіша, 2005. – 288 с. – ISBN 966-325-052-6. 2. Вища математика : навч. посіб. для студ. ВНЗ. У 2 ч. / Лиман Федір Миколайович, Власенко Віталій Федорович, Петренко Світлана Віталіївна та ін.]. – Суми : Університет. книга, 2006. – 624 с. – ISBN 966-680-230-9.

Аналітичний опис	3. Нейтронні дослідження взаємодії молекул поверхнево-активних речовин в неполярному розчиннику / В. І. Петренко, Л. А. Булавін, М. В. Авдєєв [та ін.] // Укр. фіз. журнал. – 2008. – № 3. – С. 229–234. – Резюме рос., англ. – Бібліогр. : с. 233.
Газета	1. Урядовий кур'єр : газ. центр. органів виконав. влади України / засн. Кабінет Міністрів України ; голов. ред. Алла Ковтун. – 1990– . – К. : Преса України, 2008– . – Виходить у вівт., сер., четв., п'ятн. та суботу. 2008, 25 листоп., № 221 (3881).
Журнал	1. Вища школа : наук.-практ. журн. / засн. М-во освіти і науки України ; голов. ред. І. О. Вакарчук. – 2001– . – К. : Знання, 2008– . – Щомісяч. – ISSN 1682-2366. 2008, № 8–10.
Дисертація	1. Панчишин Тарас Володимирович. Інвестиційна діяльність в умовах ринкової трансформації економіки України : дис. ... канд. екон. наук : 08.01.01 / Панчишин Тарас Володимирович. – Львів, 2005. – 214 с. – Бібліогр. : с. 192–205. 2. Мацевко Ірина Іванівна. Неославизм у суспільнополітичному житті Галичини (1908– 1914 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Мацевко Ірина Іванівна. – Львів, 2001. – 200 с. – Бібліогр. : с. 171–200.
Автореферат	1. Мацюк Г. П. Кодифікація української мови в галицьких граматиках першої половини XIX ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Мацюк Галина Петрівна ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні НАН України. – К., 2002. – 32 с. 2. Авраменко О. В. Стан сильного душевного хвилювання: кримінально-правові та психологічні аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 “Кримін. право та кримінологія; кримін.-викон. право” / Авраменко Олексій Володимирович ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2008. – 19 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6–9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трошенко. – К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559–956, XIII, [2] с. 2. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. пр. / наук. ред. В. І. Моссаковський. – Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. – 215 с. – ISBN 966-7056-81-3.
Тези докладів на конференції	3. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Х., 2007. – С. 33.
Стандарти	Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005–04–01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).
Депоновані наукові праці	1. Разумовский В. А. управоеение маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос.акад. наук 15.02.03, № 139876.

Законодавчі та нормативні документи	1. Медична статистика : зб. нормат док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ.. 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи). 2. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ–Н ЕЕ 39.501 : 2007. – Офіц. вид. – К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України. 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний локумент Мінпаливенерго України. Інструкція).
Електронні ресурси	1. Атлас мира [Электронный ресурс] : мощные тематич. карты регионов, истор. справки и путеводители, экономич. обзоры, масштабирование любой точки планеты. – 80 Min / 700 MB. – [К.] : Компроект / ТОВ “Фортресс Паблишинг”, 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD- ROM); 12 см. – (Master Soft ; Делаем знания доступными). – Систем. вимоги: Pentium 100 MHz ; 32 Mb RAM ; 8 Mb Video ; від 2-х до 32-х CD-ROM ; Windows 95/98/ME/ XP/2000. – Назва з контейнера. 2. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі [Електронний ресурс] : електронні ресурси в науці, культурі та освіті : підсумки 10-ї Міжнар. конф. “Крим-2003” / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник.– 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm
Картографічні видання	1. Историчний атлас Галичини [Карты] : карти, схеми, автентичні гравюри і печатки з праісторичних часів до XX ст. / уклад. Володимир Грабовецький. – Івано-Франківськ : [б. в.], 1996. – 49 с. : іл., карти, схеми. – ISBN –. 2. Львів [Карты] : панорама історичного центру : довідник-путівник / [Р. Атоян ; відп. за вип. І. Чумак]. – 3-тє вид., випр. та допов. – 1 : 80. – Львів : [Укрпол / М. Чумак], 2008. – 1 к. : кольор. мальов. ; 48×69/12 см. – Тексти : Хронологія Львова : етапи. Площа Ринок
Опис з помилкою	1. Ценгелевич [має бути Ценглевич] Каспер // Довідник з історії України (А–Я) / Ін-т іст. дослідж. Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка ; вид-во “Генеза” ; [за заг. ред. І. Підкови і Р. Шуста]. – Вид. 2-ге, доопрац. І допов. – К. : Генеза, 2001. – С. 1033. – ISBN 966-504-179-7.

Зразок титульної сторінки графічного матеріалу до кваліфікаційної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА**

Кафедра міжнародної електронної комерції та
готельно-ресторанної справи

**ГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДО
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

***Назва теми кваліфікаційної роботи і підприємства,
за матеріалами якого виконано роботу***

студента ____ курсу групи _____
спеціальності _____

Прізвище, ініціали

Підпис студента

Науковий керівник:
науковий ступінь,
посада
Прізвище, ініціали

Підпис керівника

**СТРУКТУРНА СХЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА
«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА:
ВПЛИВ COVID-19 ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ**

